

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **T. D. N.**, zastoupeného Mgr. Umarem Switatem, advokátem, se sídlem Praha, V Tůních 11, proti žalovanému: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2008, č. j. CPR-14587/ČJ-2008-9CPR-C241, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 3. 2010, č. j. 11Ca 12/2009 - 52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora označeného rozsudku městského soudu, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2008, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie ČR, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Plzeň, Inspektorátu cizinecké policie Karlovy Vary, Skupiny povolování pobytu ze dne 11. 8. 2008., č. j. CPPL-6638/ČJ-2008-63PK. Tím mu bylo podle § 37 odst. 2 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zrušeno vízum k pobytu nad 90 dnů. Důvodem byla evidence stěžovatele v Schengenských informačních systémech nežádoucích osob; konkrétně Národní centrála SIRENE SRN potvrdila, že po něm bylo vyhlášeno cizineckými orgány v Chemnitz dne 6. 5. 2002 pátrání za účelem zadržení a vyhoštění a dne 3. 8. 2007 byl deportován. Současně žalovaný vyhodnotil rodinné poměry stěžovatele tak, že rozhodnutí nebude mít nepřiměřený dopad do jeho soukromého a rodinného života.

Městský soud v napadeném rozsudku zrekapituloval průběh správního řízení a zdůraznil tvrzení stěžovatele v něm uplatněné k osobním a rodinným poměrům, neboť žaloba stála zejména na námitce nepřiměřeného zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Dospěl k závěru, že žalovaný nemohl zohlednit vztah s družkou H. T. T. neboť mu nic takového nebylo v průběhu řízení sděleno. Rozhodnutí žalovaného označil za odpovídající zákonu a podložené řádně zjištěnými skutečnostmi. Rozhodnutí žalovaného rovněž neshledal za porušující zásadu přiměřenosti, navíc při blíže nespecifikované žalobní námitce.

Stěžovatel proti tomu v kasační stížnosti uplatňuje především kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s., tedy nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a nedostatek skutkových podkladů pro rozhodnutí správního orgánu, pro které měl městský soud rozhodnutí žalovaného zrušit. Správní orgán při rozhodnutí nevycházel ze spolehlivě zjištěného skutečného stavu věci, jak mu ukládá § 3 odst. 4 správního řádu a neopatřil si potřebné podklady a výpovědi případných svědků podle § 32 správního řádu. Pokud nenalezl svědky, kteří by vyvraceli tvrzení stěžovatele, musí logicky vycházet z jeho poslední výpovědi. Soud měl také zohlednit nové skutečnosti, a to, že vyhoštění stěžovatele z území SRN a EU již zaniklo. Soud se měl pečlivě zabývat a zohlednit aktuální stav věci. Stěžovatel vytýká soudu, že nepostupoval v souladu s principem přiměřenosti, který je jedním z esenciálních znaků právního státu, neboť správní orgán vůbec neposuzoval výše naznačenou relaci mezi zájmem na ochraně před protiprávním jednáním cizince a zájmem na ochraně rodinného a soukromého života. Stěžovatel poukazuje na nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 153/97 a Pl. ÚS 25/97, podle nichž opatření omezující základní lidská práva a svobody nesmějí svými negativními důsledky přesahovat pozitiva, která představuje veřejný zájem na těchto opatřeních. Stěžovatel připouští, že nelegálně mimo hraniční přechod překročil státní hranici SRN a byl zadržen německou policií bez cestovního dokladu. Na druhé straně intenzita veřejného zájmu na opuštění České republiky zdaleka nedosahuje intenzity zájmu na ochraně harmonického rodinného života a řádné výchovy dětí. Nuceným víceletým vystěhováním by byl nepřiměřeně sankcionován nejen stěžovatel, ale i jeho družka, která v České republice pobývá na základě povolení k dlouhodobému pobytu. Dále stěžovatel poukazuje na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy na nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti, resp. nedostatku důvodů rozhodnutí, což mělo za následek nezákonné rozhodnutí samé. Stěžovatel se domnívá, že každý má právo na ústavně zaručenou soudní ochranu, práva a lhůtu podle § 84 odst. 1 s. ř. s. Proto navrhuje zrušení napadeného rozsudku městského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný nevyužil možnosti vyjádřit se k podané kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti. Kasační stížnost je dle § 102 s. ř. s. zásadně přípustná, s výjimkou případů taxativně vypočtených v § 104 s. ř. s., pokud splňuje zákonné náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.), je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 s. ř. s.). Vzhledem ke splnění všech formálních náležitostí a podmínek řízení shledává soud kasační stížnost přípustnou.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Předně je třeba řešit námitku, zda je rozhodnutí městského soudu přezkoumatelné, neboť jen u takového rozhodnutí lze zpravidla vážit důvodnost konkrétních kasačních námitek. Stěžovatel shledává rozsudek městského soudu nepřezkoumatelným pro jeho nesrozumitelnost či nedostatek důvodů, aniž námitku blíže specifikuje. Argumentační nedostatky kasační stížnosti však nejsou rozhodující, neboť přezkoumatelností rozsudku se kasační soud zabývá z moci

úřední, a pokud by zjistil, že se jedná o rozsudek nepřezkoumatelný, musel by jej zrušit bez ohledu na obsah kasačních námitek [§ 109 odst. 3, § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Jak již Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75 (publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS) za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl, nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Obdobně se Nejvyšší správní soud vyslovil i v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130 (publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS), či v rozsudku ze dne 12. 12. 2003, č. j. 2 Ads 33/2003 - 78 (publ. pod č. 523/2005 Sb. NSS). Nepřezkoumatelným judikatura shledává i rozhodnutí, v němž se soud opomněl vypořádat s některou ze žalobních námitek (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44 (publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS).

V daném případě je rozsudek městského soudu zcela jednoznačný, jeho výrok je řádně odůvodněn, toto odůvodnění není logicky rozporné a vypořádává se se všemi žalobními námitkami. Kasační námitka podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. proto není důvodná.

Další kasační námitka směřuje proti nedostatečně zjištěnému skutečnému stavu věci ve správním řízení a vytýká soudu, že pro tuto vadu rozhodnutí žalovaného nezrušil.

Rozsah zjišťování skutečného stavu věci je dán předmětem řízení a podmínkami, za nichž lze vydat rozhodnutí. V daném případě se jednalo o rozhodnutí podle § 37 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení policie zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů *„jestliže jiný stát Evropské unie nebo smluvní stát uplatňující společný postup ve věci vyhošťování rozhodl o vyhoštění cizince ze svého území z důvodu odsouzení cizince k trestu odnětí svobody v délce nejméně 1 rok anebo pro důvodné podezření, že spáchal závažnou trestnou činnost nebo takovou činnost připravuje na území některého státu Evropské unie nebo smluvního státu uplatňujícího společný postup ve věci vyhošťování, a dále z důvodů porušení právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců na jejich území“*.

V daném případě bylo důvodem pro zrušení platnosti víza stěžovateli zjištění, že porušil právní předpisy upravující vstup a pobyt na území SRN, což bylo cizineckými orgány SRN zjištěno v r. 2002 a v r. 2007 byl v důsledku tohoto zjištění ze SRN deportován. Tyto skutečnosti byly v řízení řádně doloženy a stěžovatel také sám uvedl, že po nevyhovění jeho žádosti o azyl pobýval v SRN několik let nelegálně až do vyhoštění. Pokud jde o rodinné vazby, uvedl stěžovatel do protokolu dne 14. 5. 2008, že na území ČR má pouze strýce a jeho rodinu, ve Vietnamu nikoho nemá, neboť jeho otec zemřel a matka má jiného muže. Dále jen uvedl, že lituje svého jednání v Německu a už se nikdy protiprávního jednání nedopustí. Dne 16. 6. 2008 sdělil písemně, že by správní orgán měl přihlídnout ke všem rozhodujícím okolnostem včetně rodinných vazeb, které má na území České republiky. Rovněž v odvolání poukazoval jen na absenci rodinných vazeb ve Vietnamu a žádal o zohlednění svých rodinných vazeb v České republice, které ovšem konkretizoval pouze odkazem na svou výpověď ze dne 14. 5. 2008 a vyjádření zasláné dne 16. 6. 2008.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá porušení § 3 odst. 4 správního řádu tím, že si žalovaný neopatřil potřebné podklady a výpovědi případných svědků podle § 32 správního řádu. Z citovaných ustanovení je zřejmé, že stěžovatel namítá porušení správního řádu č. 71/1967 Sb., který však v době správního řízení již neplatil. To však není podstatné; řádné zjištění skutečného stavu věci předpokládá i správní řád č. 500/2004 Sb. v § 50 odst. 3. Kasační

námítka podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. je však přípustná pouze v tom rozsahu, v jakém porušení procesních předpisů vytýkal stěžovatel v žalobě (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Tam vytýkal pouze to, že správní orgán měl pečlivě zkoumat rodinný život žalobce s jeho družkou, se kterou žije a jeho podnikatelskou činnost. Nic z toho však netvrdil v průběhu správního řízení. Žalovaný, v souladu s jeho tvrzením, ověřoval pouze to, zda se zdržuje na udané adrese a zjistil, že tomu tak není. Povinnost řádného zjištění skutečného stavu věci pro správní orgán neznamená, že je povinen vyhledávat skutečnosti, které by mohly svědčit ve prospěch stěžovatele, pokud on sám takové skutečnosti ani neoznačí a naopak k dotazu na rodinný život uvede skutečnosti, které nejsou rozhodné. Namítá-li stěžovatel, že při nedostatku svědků vyvracejících jeho tvrzení, měl správní orgán z tohoto tvrzení vycházet, je třeba zdůraznit, že správní orgán tak učinil. Hodnotil postavení stěžovatele v mezích údajů, které mu on sám opakovaně předstřel.

Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že takto pochybil již správní orgán; tedy skutečnost, že žije s družkou, neoznačil za novou skutečnost, k níž by měl snad přihlížet soud. K tomu je třeba připomenout, že i v žalobě uvedl informace o svém rodinném životě a soužití s družkou značně nekonkrétně. Bylo jeho věcí, aby již ve správním řízení uplatnil všechny argumenty, které mohly mít na jeho postavení vliv. Správní orgán otázku rodinných poměrů zkoumal, nemohl tak ovšem činit nad rámec stěžovatelova tvrzení. Městský soud tedy nepochybil, pokud zjištění skutkového stavu ve správním řízení označil za dostatečné. Kasační námítka podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. , v rozsahu, v němž ji bylo možno posuzovat, není důvodná.

Stěžovatel nakonec považuje za nesprávné právní posouzení věci. Stěžovatel nepopírá splnění formálních podmínek pro odnětí víza. Poukazuje však na nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 153/99 a sp. zn. Pl. ÚS 25/97. Tam obsažená zásada, že, *„jedním z esenciálních znaků právního státu je princip přiměřenosti, který předpokládá, že opatření, omezující základní lidská práva a svobody, nesmějí svými negativními důsledky přesahovat pozitiva, která představuje veřejný zájem na těchto opatřeních“*; byla vyslovena ve vztahu k zákazu pobytu a zajištění účasti cizince při projednání jeho věci. Lze ji ovšem jistě užít na jakýkoli jiný případ, v němž se střetává zájem na ochraně veřejného pořádku a zájem na ochraně práv cizince. V daném případě stěžovatel předestírá k posouzení střet mezi veřejným zájmem na opatření rušícím platnost jeho víza a soukromým zájmem na zachování jeho rodinného života. Je třeba zdůraznit, že tento střet předložil k posouzení správnímu orgánu v jiné podobě, než v jaké jej předložil k posouzení soudu, neboť až vůči němu argumentoval soužitím s družkou. Stěžovatel ovšem nevytýká městskému soudu, že by ve svém postupu pochybil a jak. Lze tak obecně uvést, že městský soud je sice podle § 77 odst. 2 s. ř. s. oprávněn doplnit dokazování, v zásadě však posuzuje správní rozhodnutí podle skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věcech týkajících se cizinců může dojít k situaci, kdy soud akceptuje změnu skutkového stavu po vydání správního rozhodnutí; je tomu tak např. tehdy, pokud v zemi, do níž by měl být cizinec navrácen, došlo ke společenskopolitickým změnám, které vyžadují poskytnutí ochrany. K novým tvrzením lze přihlížet i tehdy, pokud postupem správního orgánu nebyla dána účastníku možnost ve správním řízení uplatnit svá tvrzení, důkazy či návrhy důkazů. Tak tomu v daném případě není. Je zcela nelogické, aby stěžovatel tak důležitou skutečnost, jako rodinný život s družkou, neuvedl k přímému dotazu správního orgánu, neboť by to případně mohlo svědčit v jeho prospěch. Je-li tedy jeho tvrzení pravdivé, pak s ohledem na dobu, kdy své tvrzení o družském poměru uvedl, nelze než dospět k závěru, že tento vztah založil účelově v průběhu řízení. Nejvyšší správní soud přitom nehodnotí, zda by tento družský poměr byl vůbec důvodem převažujícím nad důvody pro zrušení víza. Shledal-li tedy městský soud postup správního orgánu za odpovídající čl. 8 odst. 1 Evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, nepochybil. Z namítaného hlediska tedy není naplněna ani kasační námítka podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Nakonec stěžovatel poněkud nesrozumitelně poukazuje na „ústavně zaručenou soudní ochranu, práva a lhůtu podle § 84 odst. 1 s. ř. s.“. Stěžovateli nebylo upřeno právo na soudní ochranu, jeho žaloba i kasační stížnost byly projednány. Právo na soudní ochranu je třeba rozumět právo na přístup k soudu, nikoliv právo na úspěch ve věci. Ustanovení § 84 s. ř. s. se týká lhůty k podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem. V daném případě se však o takovou žalobu vůbec nejednalo.

Kasační stížnost proto byla podle § 110 odst. 1 s. ř. s. věty druhé jako nedůvodná zamítnuta.

Stěžovatel podle § 60 odst. 1, § 120 s. ř. s. nemá právo na náhradu nákladů řízení; úspěšnému žalovanému náhrada nákladů nebyla přiznána, neboť mu náklady přesahující běžnou úřední činnost nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. února 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu